

якщо під підкупом у ст. 386 КК України ми розуміємо «неправомірну вигоду» то визначення її розміру залишається неоднозначним. Це розмір, який перевищує 3 відсотки розміру мінімальної заробітної плати (ст. 160 ст. КК України) або 1,5 неоподаткованих мінімумів доходів громадян (ст.ст. 368³ та 368⁴ КК України).

Вважаємо, що подальше існування таких розбіжностей у розумінні досліджуваних понять може призвести до складнощів у правозастосовній діяльності при кваліфікації злочинів способом вчинення яких є «підкуп». Саме тому, видається актуальним є вирішення вищевказаних неоднозначностей. Одним із способів подолання яких є чітке формулювання змісту понять «підкуп» та «неправомірна вигода», а також їх юридичне закріплення.

Суб'єкт злочинів, пов'язаних із сексуальною експлуатацією

Несбитов А.А., кандидат юридичних наук, здобувач кафедри кримінології та кримінально-виконавчого права НАВС

Моральність це система соціальних норм, що базується на загальнолюдських цінностях (добро, справедливість, честь, гідність тощо) та регулює поведінку людей у суспільстві. Відтак, посягання на цей об'єкт кримінально-правової охорони заподіює серйозної шкоди основам суспільних відносин.

Однією з найбільш небезпечних груп злочинів проти моральності є протиправні діяння, пов'язані з сексуальною експлуатацією. У КК існує низка суспільно небезпечних діянь, які можна віднести до сексуальної експлуатації особи. Це, насамперед, злочини, пов'язані з використанням певними особами інших осіб з сексуальною метою - надання статевих послуг, участь у створенні порнографічних предметів (ст. 301, 302, 303 КК України).

У теорії кримінального права будь-який злочин, у тому числі ті, що пов'язані із сексуальною експлуатацією, традиційно досліджують крізь призму чотирьох елементів складу злочину - об'єкта, об'єктивної сторони, суб'єкта та суб'єктивної сторони. Особливе місце серед цих елементів у злочинах, пов'язаних із сексуальною експлуатацією відводиться суб'єкту злочину. Це фізична осудна особа, яка вчинила злочин у віці, з якого відповідно до КК може наставати кримінальна відповідальність (ч. 1 ст. 18 КК України).

Суб'єкт примушування до участі у створенні творів, зображень або інших предметів порнографічного характеру (ст. 301 КК України) загальний. Це фізична осудна особа, яка досягла 16-річного віку. Водночас кримінальна відповідальність за примушування неповнолітніх до участі у створенні таких предметів настає з 18-річного віку.

Суб'єктом створення або утримання місць розпусти і звідництва (ст. 302 КК України) є будь-яка фізична осудна особа, яка досягла 16-річного віку. Водночас суб'єктом злочину, передбаченого ч. 3 ст. 302 КК (вчиненого із залученням неповнолітнього), може бути лише повнолітня особа.

Суб'єктом злочину за ст. 303 КК є фізичні осудні особи, що досягли 16 річного віку. Водночас суб'єктом примушування, втягнення в заняття проституцією або сутенерства по відношенню до неповнолітніх та малолітніх є особа, якій на момент вчинення злочину виповнилося вісімнадцять років. Спеціальним суб'єктом цього злочину у ч. 2 ст. 303 КК є службова особа та особа, від якої потерпілий був у матеріальній чи іншій залежності.

Таким чином, суб'єкт злочинів, пов'язаних із сексуальною експлуатацією, здебільшого загальний - фізична осудна особа, яка досягла 16 річного віку. Водночас у разі вчинення цих злочинів щодо неповнолітніх чи малолітніх або з їх залученням суб'єктом може бути лише особа з 18 річного віку. У певних випадках суб'єктом цього злочину є службова особа та особа, від якої потерпілий був у матеріальній чи іншій залежності.

До питання виконання покарання щодо неповнолітніх

Пеньора М.І., курсант юридичного ІКВС

Науковий керівник: кандидат юридичних наук Микитась І.М.

Значна кількість дітей в Україні понині живуть в особливо важких умовах. Неповнолітні потребують значної уваги, захисту і допомоги як з боку держави, сім'ї, так і всього суспільства. Вони мають бути об'єктом зусиль як на національному рівні, так і на рівні міжнародного співробітництва.

З урахуванням цього та на виконання основних напрямів державної молодіжної політики Державною пенітенціарною службою України постійно вживаються заходи щодо забезпечення прав неповнолітніх, які перебувають у виховних колоніях, поліпшення умов їх утримання, підвищення соціальної захищеності й вдосконалення процесу ресоціалізації.

У структурі Державної пенітенціарної служби України функціонує 6 виховних колоній (5 - для утримання неповнолітніх чоловічої статі й одна - жіночої), на які покладено функцію виконання кримінальних покарань стосовно неповнолітніх віком від 14 до 18 років.

Питання забезпечення та захисту прав указаної категорії підлітків, нейтралізації негативного впливу умов позбавлення волі на їх особистість, фізичний і психічний стан нині є об'єктом постійного контролю з боку працівників Державної пенітенціарної служби України. Головним результатом перебування підлітка у місцях позбавлення волі має бути попередження криміналізації його особистості і відновлення соціальних функцій після звільнення від покарання.

В рамках конкретного ознайомлення з комплексом психолого-педагогічних форм і методів роботи з неповнолітніми злочинцями ДПтС України окремо сповіщає, що з перших днів перебування у виховних колоніях засуджені неповнолітні включаються в систему освітньо-виховних заходів, спрямованих на їх підготовку до правослухняного життя у суспільстві після звільнення.

Соціально-педагогічна заєдбаність, що притаманна значній частині неповнолітніх засуджених, частково зумовлена тим, що до засудження понад 40% неповнолітніх не працювали і не вчилися, майже 50 % виховувались у неповній сім'ї, а 10% взагалі є дітьми - сиротами.

Така характеристика контингенту виховних колоній вимагає виваженого підходу до процесу виконання кримінального покарання щодо неповнолітніх, пошуку індивідуальних причин їх асоціальної спрямованості, розроблення та реалізації ефективних заходів для його виправлення.

Основними засобами виправлення та перевиховання засуджених є встановлений порядок виконання і відбування покарання, соціально-виховна робота, суспільно корисна праця, загальноосвітнє та професійно-технічне навчання, а також громадський вплив.